

Kéri Ferenc: Ganédomb

népi tragikomédia

Jóska, a férj
Bözsi, a felesége
Terka, a lányuk
Teri mama, Bözsi anyja
Pista, a béres
Döme, a csendőr

Színhely: Falusi ház, konyha. Székek, asztal. Olyan tárgyak, amelyek „játsszanak”.

1. jelenet

JÓSKA: *(Gondterhelten ül az asztalnál.)* Bözsi, Bözsi!

BÖZSI: *(Bejön.)* Igen.

JÓSKA: Anyád?

BÖZSI: A tied! *(Látszik rajta, hogy ő is gondterhelt.)*

JÓSKA: *(Szemrehányóan néz rá.)* Hol van anyád?

BÖZSI: Az istállóban, feji a tehenet.

JÓSKA: Akkor jó. Ülj le! *(Bözsi leül.)* Meg kell, hogy mondjak valamit, elegendem van a vénasszonyból.

BÖZSI: És a Kovács Panniból, abból is elegend van?

JÓSKA: Pofa be! És a Szabó Imi, azzal mi van?

BÖZSI: Hát elmondta anyám neked? Hogy gebedjen meg! Már a saját anyjában sem bízhat az ember? A fene enne meg a boszorkányát! Hogy a tűz égetné meg a nyelvét!

JÓSKA: Ez az, a te anyád. Ha te így beszélsz róla, akkor én hogyan gondoljak rá? Nem kívánom a halálát, de már jó lenne, ha meggebedne.

BÖZSI: Fáj a fogad az örökségre, mi? De itt mindent én öröklök, ezt ne feledd!

JÓSKA: De amikor én örököltem, akkor jó volt a pénz is, mi? Be tudtunk pár lyukat tölteni vele.

BÖZSI: Arra a kilenced részre gondolsz? Elég kis lyukak voltak azok, s már megint potyog belőlük a tömés.

JÓSKA: Jól van, tehetek én arról, hogy kilencen voltunk testvérek, te, egyke!

BÖZSI: Apád szerette csinálni a gyerekeket, az biztos.

JÓSKA: Hát, ahogy anyádat elnézem, tudom, hogy miért vagy te egyedül.

BÖZSI: Apám fiatalon elesett a fonton, te, állat!

JÓSKA: Az ő helyében én is inkább elestem volna.

BÖZSI: Jóska, te egy barom vagy!

JÓSKA: Főleg, mióta ide költöztem hozzátok.

BÖZSI: Itt lettél ember, te, szerencsétlen!

JÓSKA: Hogy ki a szerencsétlen, arról beszélhetnénk.

BÖZSI: Mi van? Összezavarsz tisztára.

JÓSKA: Anyád, az zavar össze mindent, nem én.

BÖZSI: Befogod a kenyérleső pofádat! Anyámat csak én szidhatom.

JÓSKA: Hát akkor szidjad, csak szidjad. Én meg belevágom a hátába a kést egyszer, az biztos.

TERI MAMA: *(Egy púpos asszony jön be.)* Mi a biztos?

JÓSKA: Az, ami... Nem mindegy? Tele van a púpom magával!

TERI MAMA: Ne szemtelenkedj, Jóska, ne szemtelenkedj! Te is lehetsz még öreg.
JÓSKA: Mivel fiatalon nem haltam meg, megvan rá az esély, ha csak a guta nem üt meg mindjárt.
TERI MAMA: Inkább dobd ki a trágyát a Riska alól, attól megnyugszol.
JÓSKA: Én, a trágyázástól? Attól biztos... *(Kimegy.)*
TERI MAMA: Mi ütött ebbe?
BÖZSI: Muszáj volt elmondani neki?
TERI MAMA: Muszáj. Mit?
BÖZSI: A Szabó Imit, azt!
TERI MAMA: Hát, csak úgy véletlen kiszaladt.
BÖZSI: Véletlen? Véletlen nem mond el az ember olyan dolgokat, amit titokként bíztak rá. Már pedig én rád bíztam, nem?
TERI MAMA: Rám, igaz. De hát bántott, amit a Kovács Pannival csinált.
BÖZSI: Téged bántott, hát engem? Miért kellett elmondani?
TERI MAMA: Úgyis kitudódott volna...
BÖZSI: Vagy nem. Már bánom azt is, hogy elmondtam neked.
TERI MAMA: Neki nagyobb is, vele jobb is, azt mondtad, ha nem tévedek.
BÖZSI: Na, most már befogod a szádat!
TERI MAMA: Hogy beszélsz az anyáddal?
BÖZSI: Ahogy megérdemled. Kavarod a szart itt állandóan. *(Az öregasszony kereszteket vet.)*
De majd kavarhatod, lesz rá gondom. *(Kimegy.)*
TERI MAMA: Majd kavarom... *(Tesz-vesz a konyhában.)*
TERKA: *(Bejön.)* Mit kavar itt, mama?
TERI MAMA: A szart, édes lányom, a szart.
TERKA: Ejnye, szépen kérdezem, hogy mit csinál, azt így kell válaszolni?
TERI MAMA: Meg vannak bolondulva...
TERKA: Kik vannak megbolondulva?
TERI MAMA: Az apád, meg az anyád.
TERKA: Miből gondolja?
TERI MAMA: Úgy beszélnek velem, mint a kutyával.
TERKA: Biztos, okot adott rá.
TERI MAMA: Milyen okot?
TERKA: Nem mindegy, hogy milyen? Okot, és kész.
TERI MAMA: Hát, igaz, sok piszkos dolgról tudok én itt a háznál, s lehet, hogy kicsit többet is beszéltem, mint kellett volna, De hát azért?
TERKA: Milyen piszkos dolgokról beszél?
TERI MAMA: Nem kell neked mindenről tudni, Terka.
TERKA: Ami a házban történik, rám is tartozik.
TERI MAMA: Rád is, meg nem is. Rólad is tudok ám ezt-azt.
TERKA: Miket tud, mi? Nekem nincs takargatni valóm.
TERI MAMA: Azt tudom. Azért húztad föl a szoknyádat egészen a nyakadig.
TERKA: Már miért húztam volna föl?
TERI MAMA: Hogy a Pista jobban hozzád férjen.
TERKA: Miket nem mond!
TERI MAMA: Mondom, mert láttam. Úgy járt a Pista meztelen valaga, mint a Zinger varrógép.
TERKA: Hol?
TERI MAMA: Hol, hol? Az istállóban, a szénán, te, szégyentelen, te! Mit szól majd apád?
TERKA: Semmit. Nem kell megtudnia.
TERI MAMA: És ha elmondom neki?

TERKA: Na, azt próbálja meg! Akkor a Pista egyesével tépi ki a haja szálát, az biztos.

TERI MAMA: Gondolod, itt lesz még akkor? Béresek jönnek, béresek mennek.

TERKA: Hát, maga erőst meggonoszodott az utóbbi időben.

TERI MAMA: Én? Ti lettetek szabatosabbak. Fűvel-fával, Pistával, Imivel...

TERKA: Imivel? Milyen Imivel?

TERI MAMA: Szabó Imivel.

TERKA: Én a Szabó Imrével, de hát az majd az apám lehetne. *(Hosszan nézi Teri mamát, látszik rajta, hogy elárulta magát.)* Anyám?

TERI MAMA: Anyád, az, az anyád! Meg az apád.

TERKA: Mi van apámmal?

TERI MAMA: Ugyan az.

TERKA: Apám is a Szabó Imrével?

TERI MAMA: Ott azért még nem tartunk. Vagy ki tudja? Egy biztos, neki is túró van a füle mögött, nekem elhahagytad. Szép kis család, mondhatom.

TERKA: A rohadt életbe, szép!

TERI MAMA: Szép. De a legszebb az, hogy most már mindenki a markomban van. Úgyhogy holnaptól csak a púpomat növesztetem. Ha valaki nem azt csinálja, ami nekem tetszik, hát előveszek egy-két szaftos történetet, azt minden visszakerül az eredeti kerékvágásba. A nyakam rá!

TERKA: Én mást tennék a nyakára, maga vén szarkeverő! Ezt jól kifőzte!

PISTA: *(Bejön.)* Csókólok, Teri mama! Jó napot, Terka kisasszony! Mit főznek, mit főznek?

TERI MAMA: Nem magázd, Pista, ne magázd!

TERKA: *(Pistához.)* Tud mindent.

PISTA: Tud? Mindent? Az jó.

TERI MAMA: Jó? Öreganyátok térde kalácsa, az a jó, te, kurafi!

PISTA: Én kurafi? Túloz, Teri mama.

TERKA: Tudja.

PISTA: Az jó, ha tudja. Mit tud?

TERI MAMA: Az istállóban, a szénán, tegnap este...

PISTA: Igen?

TERI MAMA: Igen! Megrontottad az unokámat, te, szarházi!

PISTA: Azt mondta, szarházi?

TERI MAMA: Azt.

PISTA: Akkor jól hallottam.

TERI MAMA: Örülj neki, hogy csak azt. De nem sokáig leszel itt, azt elhahagytad, mert ha Jóska megtudja, kitapossa a beled, az biztos.

PISTA: De nem tudja meg, ugye?

TERI MAMA: Dehogyan, mert megmondom.

PISTA: Meg?

TERI MAMA: Meg.

TERKA: *(Összenéznek Pistával.)* Ez, meg.

PISTA: Hinnye, azt a bajkeverő úristenit a ráncos öregasszonyának! Nem mond meg maga semmit, a büdös életbe! *(Fölkap egy kést az asztalról, s hátba szúrja Teri mamát. Az asszony az asztalra rogyik.)* Na, most mondja meg, ha tudja!

TERKA: Pista, megölted a nagyit?

PISTA: Meg.

TERKA: Meg?

PISTA: Meg hát, nem látod.

TERKA: *(Jó ideig nézi a hullát.)* Él?

PISTA: Egy halott? Nem hiszem.

TERKA: Most mi lesz?

PISTA: Baj, nagy baj. *(Töri a fejét.)* Tudod mit, tegyél úgy, mintha mi sem történt volna.

TERKA: Mintha mi sem történt volna, mikor a nagyí úgy van itt kinyúlva az asztalon, mint a szaladgálós rétes tészta?

PISTA: Menj ki, s tegyél úgy, mintha nem tudnál semmiről. Na, eredj!

TERKA: Mi lesz ebből? *(Kimegy.)*

PISTA: Ezt jól megcsinálta, Teri mama, pompásan. De mit is csináljak? *(Nézelődik.)* Le kell takarni valamivel, gyorsan. Ez a fazék jó lesz. *(Leborítja a kiálló kést egy fazékkal.)* Na így, legalább a kés az nem látszik. *(Nézegeti a hullát.)* Hát mit mindjak, elég furcsán áll a szája, Teri mama. Valami gond van? *(Igazgatja a hulla száját.)* Tessék mosolyogni, vidám az élet. Már akinek... Na, így! *(Kimegy.)*

2. jelenet

JÓSKA: *(Bejön. Kerülgeti az asztalt, nem igazán néz az anyósára. Feszengve leül.)* Jó, hogy egyedül van, beszédem van magával. Kérem, ne szóljon közbe, most ne! *(Nagy levegőt vesz.)* Az a baj, hogy keveri a szart, mama. Hát mi a fenének kellett elmondani az asszonynak a Pannival való bujálkodásunkat, mi? A fene egye meg magát! De egyszer úgy kivágom innen, hogy a lába sem éri a földet! Engem nem érdekel, hogy ez a maga háza. Mehet, le is út, fel is út. Akár egyenest a másvilágra. Rászolgált. Tudja, hogy magának már ott lenne a legjobb, vén tejfölös köcsög! *(Az öregasszony felé pillant.)* Vághat fancsali képet, kiöregedett tojó, de már nem sokáig. Úgy elteszem egyszer láb alól, hogy abban nem lesz köszönet. Vigyorog. Majd az arcára fagyasztom a mosolyt. Fejezze be ezt a kaján vigyort, a hétszentségit magának! Na, nem hallja? Süket? Hagyja abba a röhögcsélést, mert tényleg úgy kivágom innen, mint fostos macskát az udvarra, azt a jókedvű úristenit a világnak!

BÖZSI: *(Bejön. Nem igen néz rájuk.)* Hallom, nagy a jókedv, nagy a vigalom. Örüljete, amíg van min. Én meg közben majd gutát kapok a hülyeségetek miatt. Na, de nagy csönd lett hírtelen. *(Keresgél valamit.)* Levágok egy tyúkot inkább. Nem láttátok a nagy fazekat? A múltkor még itt volt. Ebben a házban semmit sem lehet megtalálni. *(Meglátja a hullán a fazekat.)* Na, itt van e. Mért húztad a hátadra, tán fáztál? *(Leveszi a fazekat, meglátja a kést, sikolt egyet.)* Jóska, ezt te tetted?

JÓSKA: *(Nem néz rájuk.)* Én.

BÖZSI: Te, komolyan?

JÓSKA: Én, persze. Úgy döftem neki a szavakat, hogy teljesen hátba vágta. Meg sem tudott szólalni, a vén szatyor.

BÖZSI: Nem túlzás ez, Jóska?

JÓSKA: Nem. Egy az egyben letaglóztam az öregasszonyt.

BÖZSI: De, Jóska...

JÓSKA: Semmi de. Meg kellett neki mondanom. Tudnia kell, ki élet és halál ura a házban.

BÖZSI: És ő?

JÓSKA: Nem szólt egy szót se. Csodálkoztam is. Azt hiszem, most már tudja, hogy ezentúl hogyan kell viselkednie.

BÖZSI: De...

JÓSKA: Mondtam már, semmi de. Így kellett ennek történnie.

BÖZSI: Nézz már ide, te, állat!

JÓSKA: *(Rájuk néz.)* Ah, mit csináltál? Leszúrtad a mamát?

BÖZSI: Miről beszélsz?

JÓSKA: Hát, erről a látványról e. Leszúrtad anyádat?

BÖZSI: Én? Te. Nem-e te szúrtad le?

JÓSKA: Nem szoktam.

BÖZSI: Még szép. Most se kellett volna.

JÓSKA: Mondtam már, hogy nem én voltam. Biztos beledőlt.

BÖZSI: A púpos hátával... Na, ne viccelődj!

JÓSKA: Ez azért viccnek komoly volna. Nem gondolod?

BÖZSI: Jóska, te egy állat vagy!

JÓSKA: Ezt már mondtad. Lassan el is hiszem.

BÖZSI: Most mit csináljunk?

JÓSKA: Valamit kell, az biztos. *(Gondolkodik.)* Te, bánod?

BÖZSI: Mit?

JÓSKA: Hogy a mama eltávozott az örök vadászmezőkre, azt.

BÖZSI: Egy kicsit.

JÓSKA: Jó neked.

BÖZSI: Miért?

JÓSKA: Hogy bánod. Én cseppet sem. Vén szarkeverő volt.

BÖZSI: Isten nyugosztalja! Ezt utána szokták mondani.

JÓSKA: Szokták, én nem szoktam. Anyád esetében nem.

BÖZSI: Mert meg sem halt, eddig.

JÓSKA: Ez igaz. *(Gondolkodik.)* Tudod, mit csinálunk? Kivisszük a határba, oszt elássuk.

BÖZSI: Mint egy kutyát? Te, megőrültél! Eltemetjük tisztességgel.

JÓSKA: Egy késsel a púpjában... a börtönből.

BÖZSI: Miféle börtönből?

JÓSKA: Hát, amelyikbe leültetnek minket, mert szárazon nem visszük el, az biztos. Az Isten se mossa le rólunk, hogy nem mi tettük el láb alól.

BÖZSI: Gondolod?

JÓSKA: Gondolom. Jobb, ha te is belegondolsz! A törvénnyel nem lehet packázni.

BÖZSI: *(Gondolkodik.)* Hogyan gondoltad ezt az elásást?

JÓSKA: Ások egy gödröt, mamát bele, betemetem.

BÖZSI: És, hogy juttok el oda, tán kísértétek?

JÓSKA: Sétáljon anyáddal a halál!

BÖZSI: Vicces vagy! Több komolyságot tanúsíthatnál.

JÓSKA: Betekerjük egy pokrócba, oszt kiviszem.

BÖZSI: És az ásó?

JÓSKA: Gondolom, csak elbírod. Meg a lapátot is. Nehogy már mindent én vigyek. Na, eredd ki az istállóba egy pokrócért. Én addig elintézem itt a dolgokat.

BÖZSI: Ennél jobban? *(Fejét rázva kihátrál.)*

3. jelent

JÓSKA: Mit mondjak, rég szerzett már ilyen jó napot, mint ez a mai. Mit rég, soha. *(Kihúzza a kést a hátából, s az asztalra teszi.)* Jé, nem is vérzik. Mi az, már a vért is sajnálja? Jobb is így, nem ken össze. *(Próbálja Teri mamát elmozdítani, előbb előlről, majd hátulról.)*

DÖME: *(Bejön.)* Szevasz, Jóska! *(Félreérti a hátulról Teri mamát szorongató férfi mozdulatait. Azt hiszi, szeretkeznek.)* Ajjaj!

JÓSKA: *(Mozdulatlanná mered, csak a tekintetét fordítja oda.)* De még mekkora, ajjaj.

DÖME: Majd visszajövök, ha végeztetek.

JÓSKA: Úgy érzem, ez most sokáig fog tartani.

DÖME: Van időm. Most vettem fel a szolgálatot. Csináljátok csak, nyugodtan.

JÓSKA: Mit csináljunk?

DÖME: A megkezdett cselekményt. Én nem láttam semmit.

JÓSKA: Az jó, az nagyon jó.

DÖME: Bennem teljesen megbízhatasz. Nem is hallottam semmit.

JÓSKA: Az is jó, nagyom jó.

DÖME: Na, megyek is, mert ilyenkor könnyen begörccsöl az ember.

JÓSKA: Be, az ember be.

DÖME: Majd jövök. *(Kimegy.)*

JÓSKA: Nem kell sietni. *(Lassan kezd eszmélni.)* Ha végeztünk, de mivel végeztünk? A fene sem érti ezeket a hivatali embereket. *(Próbálja vonszolni Teri mamát.)* Mama, nagyon elhagyja magát. *(Közelebb húz egy széket, leülte.)* Üljön nyugodtan! Az ördög vinné az izgága öregasszonyát!

BÖZSI: *(Bejön a pokróccal.)* Végünk van, itt mászkál a ház körül a Döme.

JÓSKA: A ház körül? Itt volt bent.

BÖZSI: Bent? És mit mondott?

JÓSKA: Hogy folytassuk.

BÖZSI: Folytassátok? Mit?

JÓSKA: Ez az. Azt nem mondta. Csodálkoztam is nagyon.

BÖZSI: Ez sejt valamit. Ez elvisz minket.

JÓSKA: Visz a fenéket. Nagyon kedves volt.

BÖZSI: Itt vagy egy hullával, s a csendőr kedves volt. Te be vagy rúgva.

JÓSKA: Anyád, az van berúgva!

BÖZSI: Mondtam már, ne anyázz! Ne anyázz!

JÓSKA: Kedves volt, és kész. Add csak azt a pokrócot. *(Teri mamát ültében az asztalra buktatja, s ráteríti a pokrócot.)* Hogyan jutunk ki a házból, most még nem tudom, de kijutunk, az biztos.

BÖZSI: Vagy inkább bejutunk... a börtönbe.

JÓSKA: Fogd be már a lepénylesődet! Még elárulsz itt a végén. Bízd rám magad, oszt nem lesz semmi baj.

BÖZSI: Ha te mondd. *(Ülnek némán.)*

DÖME: *(Bejön.)* Jó napot! Megint.

BÖZSI: Jó napot! Bár volt már jobb is.

JÓSKA: Miket beszélsz, asszony. Soha nem volt még ilyen jó napunk.

DÖME: *(Jóskához.)* Végeztünk, végeztünk?

JÓSKA: *(Szótlatlanul néz rá, mert nem érti, mit mond. Majd Bözsire néz.)* Hát, mi tagadás, végeztünk. *(Bözsi fejével jelzi, hogy ő sem ért semmit.)* Mert hát, ha mi nekifogunk, mi végig is csináljuk. Így tanított az apám.

DÖME: Jóska, lenne hozzád egy kérdésem.

JÓSKA: Ki vele.

DÖME: De úgy, mint férfi a férfihoz, ugye.

JÓSKA: Ja, hogy zavar az asszony. Légy szíves, Bözsi, húzz vizet a marhának.

BÖZSI: Érték én a szóból. *(Kimegy.)*

JÓSKA: Ki vele, mire vagy kíváncsi, Döme?

DÖME: A nejed tudja?

JÓSKA: Mire gondolsz pontosan?

DÖME: Hogy kezelgeted az anyját, azt.

JÓSKA: Kezelgetem, az anyját?

DÖME: Azt, azt. Hát itt az előbb, hátulról...

JÓSKA: *(Néz nagy szemekkel, nem érti, majd aztán lassan leesik neki.)* Nem.

DÖME: Mit nem?

JÓSKA: Nem tudja. Mindig titokban csináljuk.

DÖME: Itt a konyhában, fényes nappal, titokban?

JÓSKA: Nézd, Döme, az asszony ilyenkor el van foglalva. Nem ér rá az most a konyhára.

Meg különben is, most jött ránk.

DÖME: És, mióta?

JÓSKA: Mit mióta?

DÖME: Hát, ez az egész házasságon kívüli elhálás, a kedves mamával...

JÓSKA: De hivatalos vagy hirtelen. Nem mindegy?

DÖME: Végül is, mindegy. *(Észreveszi a pokróc alól kilógó lábakat.)* Csókolom, Teri mama!

Maga is itt van?

JÓSKA: *(Kissé megrémülve.)* Itt van.

DÖME: Mi ez a pokróc?

JÓSKA: Nagyon leizzadt. Az ő korában kicsit gyors már ez a tempó.

DÖME: De hát ez egy lópokróc.

JÓSKA: A férjére emlékezteti.

DÖME: Ez a büdös pokróc?

JÓSKA: Igen, az övé volt, csak akkor még nem volt ilyen büdös.

DÖME: Miért nem dobtad ki akkor te, legalább?

JÓSKA: Most akartam épp... elásni.

DÖME: Segítsek?

JÓSKA: Mit?

DÖME: Hát, ásni.

JÓSKA: Köszönöm szépen, boldogulok vele én is.

DÖME: *(Hosszan nézi az asszonyt.)* Mi történt vele?

JÓSKA: Elájult.

DÖME: El? Mindig így szokott lenni?

JÓSKA: Így. A végén mindig fingik egyet, oszt elájul.

DÖME: Az jó dolog. Nincs vele gond legalább.

JÓSKA: Nincs, vele már nincs.

DÖME: Hogyhogy már nincs?

JÓSKA: Úgy, hogy fél nap, mire rendesen magához tér.

DÖME: De jó neked, Jóska. Fél nap...

JÓSKA: Ilyenkor legalább kiganézhatok az állatok alól, mert amúgy igen úri orra van önagységának, oszt háborog állandóan.

DÖME: Ha már a ganézásnál járunk, azért jöttem, hogy megmondjam, nem jó helyen van a trágyadombotok.

JÓSKA: Nem? Miért?

DÖME: Új szabályozás van. Arrébb kell rakni a kúttól, közel van.

JÓSKA: Mert mennyinek kell lennie?

DÖME: 15 méter.

JÓSKA: Akkor a mienk jó.

DÖME: Nem jó, leléptem.

JÓSKA: Kicsiket lépsz.

DÖME: Az mindegy, akkor is közel van.

JÓSKA: Lépjük le megint.

DÖME: Már miért lépnénk le még egyszer?

JÓSKA: Majd én megmutatom, mekkorákat kell lépni.

DÖME: Nem bánom, lépjük. *(Kimennek, de még visszaszól.)* Jó pihenést, Teri mama!

4. jelenet

PISTA: *(Jön Terkával.)* Hogy kerül ez a székre? S mit keres rajta ez a lópokróc?

TERKA: Mit mondjak, elég kényelmetlen volt itt az asztalon hasalni.

PISTA: Akkor is, egy halott, ne üljön le csak úgy.

TERKA: Tapintatosabb is lehetnél a mamával. *(Pista közben próbálja húzni-vonni Teri mamát, egyszer csak megfogja a mellét. Terka rácsap a kezére.)* Na, ezért ennyire nem gondoltam.

PISTA: Maradj már, te! *(Elengedi a hullát. Nézi egy darabig, majd lehúzza a pokrócot.)* Hát, nem szép látvány?

TERKA: Nem. Mégis csak a nagyanyám.

PISTA: Nézd meg, a kést is kihúzta. Van erő az öregasszonyban.

TERKA: Mindig jó erőben volt. Emlékszem, volt, amikor talicskában tolt ki a kertig, aztán amikor végzett a munkával, vissza is tolt.

PISTA: Na, jól van, elég a nosztalgiából. Ki kell találni, mit is csináljunk. *(Járkál le, s fel. Gondolkodik.)*

TERKA: *(Leül Teri Mama mellé.)* Ki, de mit?

PISTA: Tudja a fene. *(Tovább járkál.)*

TERI MAMA: *(Lassan felemeli a fejét, s elhaló hangon mondja.)* Véged van Pista! Mindent elmondok Jóskának...

TERKA: *(Felsikolt.)* Mindent, azt már nem. Még csak az kéne. *(Felkapja az asztalról a kést, és beledöfi Teri mama hátába.)*

PISTA: Mit csinálsz? Leszúrod nagyanyádat?

TERKA: Te kezdted, ha jól emlékszem. *(Némán nézi a holtestet.)* Most mit csináljunk?

PISTA: A te bajod. Nekem feléledt.

TERKA: Pista, elmész te a fenébe... Hát érted tettem. Nem érted?

PISTA: Értem? Miattam szúrta le a vényasszonyt?

TERKA: Érted. Minden elmondott volna apámnak, s neked akkor annyi. Le is út, fel is út. S valószínű, nem csak az ártatlanságom elvesztését mondta volna meg, hanem azt is, hogy te döfted hátba.

PISTA: Először.

TERKA: Először, és végzetesen.

PISTA: Te, Terka, valamit én nem értek. Ha végzetes döftem le, akkor hogy a fenébe kezdett el karattyolni újra?

TERKA: Akkor még nem tudta, hogy nem végzetes a szúrás.

PISTA: Ha meg tudta, akkor hogy mondaná el?

TERKA: Mit?

PISTA: Én nem tudom, te kezdted el valamit mondani.

TERKA: Pista, összezavarsz tisztára. Hagyjuk a csodába!

PISTA: Jobban járnánk, én is azt gondolom. De mi lesz a mamával?

TERKA: Az hagyján, mi lesz velünk?

PISTA: Azt most épp nem tudom, de szövetségeseink lettünk, az biztos. *(Fogja a pokrócot és Teri mamára borítja.)* Legalább nem csúfoskodik itt a vén trottyos.

TERKA: Elég szépen bánssz a szavakkal, te, Pista. Az embernek néha felforr a vére, ha ilyeneket hall.

PISTA: Halottról vagy jót, vagy semmit.

TERKA: Hát ez az. Te még egy halottról sem tudsz jót mondani.

PISTA: Jó, hogy ez a legnagyobb gondod most.

TERKA: Jaj, mama, miért kellett neked hősködni...

PISTA: Miért nem haltál már meg az első döféstől...

TERKA: Miért nem tudtad tartani a szádat...

PISTA: Legalább evés közben, a lepcsés pofád...

TERKA: Miért nem volt neked jó úgy, ahogy eddig...

PISTA: Aludva estétől reggelig, meg a tejig...

TERKA: Jaj, mama... Miket mondasz itt?

PISTA: Semmi különös, csak én is siratom e tetemes nagyasszonyt.

TERKA: Akkor sirasd egyedül. *(Kimegy.)*

PISTA: Mint már mondtam, ezt jól megcsinálta, Terka nyanya, az istenit magának! Igaza van Terkának, miért kellett magának beleavatkozni. Jobb volt mindannyiunknak úgy, ahogy volt. Magának biztosan. Kellott ez, tessék, megkapta! Nem hagyom, hogy bánts a Terkát, világos? Én nem vagyok normális, egy halottal beszélgetek. Beszéljen magának a hóhér! *(Kimegy.)*

5. jelenet

BÖZSI: *(Bejön.)* Úgy ül ott, mint egy szent. Mint egy apró szent. *(Tesz-vesz a konyhában, közben megemeli a pokrócot. Nagyot sikolt.)* A kés. Hogy kerül az ide? Ez az állat már megint ledöfte. Anyám, hát ezt kellett megérni. Még a disznóvágáson sincs ekkora mészárlás. Így megdöfködni...

DÖME: *(Jóskával be.)* Mi a baj, Bözsi? Valami döfködésről hallottam.

BÖZSI: Döfködésről? Ja, döfködésről...

DÖME: *(Jóskához.)* Talán tud valamit?

JÓSKA: Csak tudott. Benne vagyunk már a korban, mi tagadás. Eladósorban van már a lányunk, s ilyenkor már az érzések kicsit megkopnak, ugye, már a test sem olyan ruganyos, ugye, már nincs is kedve mindig az embernek hozzá, ugye, pláne az asszonynak, ugye.

BÖZSI: Miről beszél?

JÓSKA: A döfködésről, vagyis rólunk.

BÖZSI: Mondtam már, anyádat!

JÓSKA: Bözsi, hogy beszélsz itt a csendőr úr előtt, mi?

BÖZSI: Csendőr úr? Ez csak a Döme. Különben is, nem őt bántom, hanem téged. Az meg családon belül marad.

JÓSKA: Döme, látod, mit kell elviselnem. Ma már azt is megkaptam, hogy övé a ház is.

BÖZSI: Anyámé.

JÓSKA: Anyádé.

BÖZSI: Ne anyázz, Jóska, ne anyázz, mert ha én elkezdek anyázni, akkor rád dől a ház.

JÓSKA: Az anyád háza. *(Döméhez.)* Látod, ezt kell nekem elviselni nap, mint nap.

DÖME: Hát, nem könnyű nekünk, férfiaknak, az biztos.

BÖZSI: Maga csak ne álljon a pártjára, ha megkérhetem. Nem tudja a viszonyunkat, úgyhogy nem szóljon bele. Punktum.

DÖME: Jól van, na, kérem. Én csak segíteni akartam. *(Nézi Teri mamát.)* Ne húzzuk le róla a pokrócot? Több levegőt kapna.

JÓSKA: *(Döméhez ugrik, aki már fogja a pokrócot. Lefogja a kezét.)* Az istenért se. Akkor hirtelen ébred fel, s akkor őrjöng, rúg, vág, dobálódzik. Repül minden. Nyújtófa, vajling, pohár, kés... *(Hirtelen elhallgat.)*

DÖME: *(Meredten néz Jóska, azt hiszi, rájött mindenre, ledöbben. Kis szünet után.)* Ilyen drámai a hatás?

JÓSKA: *(Még mindig döbbent, de rájön, hogy Döme nem sejt semmit.)* Az még semmi. Engem múltkor jó bokán is rúgott. Fel is dagadt.

DÖME: Ajaj! Hozzunk be akkor még egy pokrócot, gyorsan, nehogy feltámadjon.

BÖZSI: Mi van?

JÓSKA: Semmi. Jó helyen van a gané.

BÖZSI: Hogy beszélsz anyámról?

JÓSKA: Nem anyádról beszélek, hanem a trágyarakásról.

BÖZSI: A trágyarakásról? Mi köze ehhez a trágyarakásnak?

JÓSKA: A Döme azért jött ide, mert szerinte nem jó helyen van a ganérakás, Leléptük, kétszer is, oszt, jó helyen van.

DÖME: Azért a lé elvezetést megoldhatnád, azt nem kellene bokáig járni a trágyalében.

JÓSKA: Mire legközelebb jössz, megoldjuk.

DÖME: Meg aztán arrébb is dobhatnád kicsit. Erős trágya ez, a kút meg gyenge...

JÓSKA: Ne gyere már megint a kúttal. Jó helyen van, vagy nincs jó helyen?

DÖME: Jó helyen van, de hát... Nem hiányzik az neked, hogy sűrűn ide járjak. Mondtam, erős a trágya, szétmar mindent.

JÓSKA: Mindent? (*Teri mamára néz.*) Azt mondd, mindent?

DÖME: Fél év, azt, ami belekerült volt, nincs.

JÓSKA: Az jó. Az nagyon jó.

DÖME: Lenne mit szétmaratni, mi?

JÓSKA: Lenne ám.

DÖME: Ha lenne egy döglött disznód, azt is szétmaratná egy fél év alatt. Trágya lenne abból is, azt mehetne kis a földre.

JÓSKA: Egy döglött disznót is? Az jó, az nagyon jó.

BÖZSI: Mire gondolsz, Jóska?

JÓSKA: Amire, te, Bözsi. Amire, te.

DÖME: Beszelnétek világosabban. Egy kukkot sem értek.

JÓSKA: Az a jó. Nem is kell neked mindent tudni, Döme. Amit nem tud a törvény, az nincs is.

DÖME: Hát, ha nem törvénytelen, akkor épp nem kell róla tudnom. (*Teri mamára néz.*) Valahogy nehezen eszmél a mama. Jó kifulladásztottad.

JÓSKA: Hát, így sikerült...

BÖZSI: (*Jóskához.*) Szóval, mégis csak te voltál?

JÓSKA: Hallgass, most másról van szó. Majd elmondom később.

DÖME: Úgy is kell azt, Az asszonyoknak mindenről tudnia kell.

BÖZSI: Mindenről? Ebből hogy jövünk ki?

DÖME: Erre én is kíváncsi vagyok. Megvárom.

BÖZSI: Mit?

DÖME: A fejleményeket. Hogy mi lesz a vége.

JÓSKA: Hát azt gondolom, azt kár lenne. Legalább is ránk nézve. Figyelj, Döme! Eddig elég jól sikerült titkolni, hogy ne vegyenek észre semmit. Hagy titkoljuk még egy kicsit.

DÖME: Na, nem bánom, titkolgassátok még.

BÖZSI: Te, Jóska, te érted, hogy miről beszél?

JÓSKA: Hogyne, szóról szóra.

BÖZSI: Jó neked.

JÓSKA: Ja, legalább nekem legyen jó. Te, Döme, nem segítenél egy kicsit. A kúthoz oda kellene vinni az új vályút, azt egyedül nem bírom.

DÖME: Szolgálatban.

JÓSKA: Csak nem vagy gyöngébb, mint szolgálaton kívül.

DÖME: Nem, persze, csak hát a mundér.

JÓSKA: Segítesz, vagy nem, ez a lényeg.

DÖME: Segítek, de nem elmondani senkinek.

JÓSKA: Hát mit gondolsz. Nekem is van titkolgatni valóm.

BÖZSI: Itt hagysz egyedül anyámmal?

JÓSKA: Addig sem bántottátok egymást, gondolom, most sem fogjátok. Na, menjünk!
(*Kimegy Dömével.*)

6. jelent

BÖZSI: Jaj, anyám, hát ezt kellett megérni. Így kell, hogy lássalak. De a legnagyobb baj, hogy ez a Döme, itt kószál a ház körül. Hogy tüntessünk így el? Pedig már majdnem sikerült. Mit csináljunk most veled? (*Megemeli a pokrócot, benéz alá.*) Mit mondjak, nem egy szép látvány vagy. Csúnyán lóg a nyelved. Ilyen csúnya az anyósnyelv? Ajaj! Szegény leendő vejem, már sajnálom előre.

TERKA: (*Bejön.*) Sajnálom.

BÖZSI: Mit sajnálsz?

TERKA: A nagyit.

BÖZSI: A nagyit? (*Hosszan, szótlánul néz Tarkára. Lassan felfogja mi történt.*) Terka?

TERKA: Igen, én szúrtam le.

BÖZSI: Te?

TERKA: Igen, én. Másodszor.

BÖZSI: Másodszor. Mi az, hogy másodszor?

TERKA: Az, hogy először a Pista szúrta le.

BÖZSI: A Pista? Hát mi van itt?

TERKA: Muszáj volt, mert mindent elmondott volna apámnak, s akkor baj lett volna.

BÖZSI: Nem mintha így nem lenne baj... Mi az, hogy mindent?

TERKA: Hát, hogy volt egy érintkezés közöttünk.

BÖZSI: Egy érintkezés? Hol?

TERKA: Az istállóban.

BÖZSI: Nem azt kérdeztem, hanem, hogy hol érintkeztetek?

TERKA: (*Szótlánul áll, majd lassan az ágyékához nyúl.*)

BÖZSI: Micsoda? Terka, te, megvesztél!

TERKA: Az most teljesen mindegy, most a mama a lényeg. Őt kellene elintézni előbb.

BÖZSI: Ő már el van intézve, de még hogy. Te összeszúrta a levelet a Pistával? Megáll az eszem.

TERKA: Mi tagadás...

BÖZSI: Az, jó volt?

TERKA: Hát, első próbálkozásnak nem volt rossz.

BÖZSI: Vigyázz, lányom, vigyázz, nehogy elkurvuljál... Mert egyszer kell csak az ízére ráérezni, azt könnyen megvan a baj. Nekem elhiheted.

TERKA: Hallottam.

BÖZSI: Mi az, hogy hallottad?

TERKA: A nagyit mondta, hogy a Szabó Imrével...

BÖZSI: Hogy az ördög cibálná ki a nyelvét! Mi tagadás, így volt. Sőt lehetne még folytatni, mert voltak páran.

TERI MAMA: (*Lassan emelkedik, lecsúszik róla a pokróc.*) Voltak, vannak, és lesznek.

BÖZSI: (*Sikolt egyet.*) Mi van itt?

TERI MAMA: Fertő, úgy látom.

BÖZSI: Már egy halott is beleszól?

TERI MAMA: Bele, és elmond mindent mindenkiről.

BÖZSI: El ám a fenéket... *(Fogja a kést, kihúzza, és újra belevágja Teri mama hátába.)* Vén árulkodó Júdás.

TERKA: Anya, mit csináltál?

BÖZSI: Csak úgy jött...

TERKA: És ez jó megoldás szerinted?

BÖZSI: Lehet, hogy nem gondoltam át teljesen.

TERKA: Olyan a nagy háta már, mint a túpárna.

BÖZSI: Szeretett varrni, az biztos.

TERKA: Hogy jön ide a varrás?

BÖZSI: Te emlegetsz valami túpárnát.

PISTA: *(Bejön.)* Megvan a megoldás, Terka. *(Észreveszi Bözsit, megijed, gyorsan témát vált.)* Kipányváltam a Riskát.

BÖZSI: Na, itt az első.

PISTA: Mire tetszik gondolni?

BÖZSI: Tudod te nagyon jól, Pista, tudod te.

PISTA: *(Összenéz Terkával.)* Hát, tudja, hogy van az, fiatal az ember, fűti a szenvedély, meg lehetőség is volt rá, meg hát, ő is benne volt...

BÖZSI: Miről beszélsz?

PISTA: Az esti istálló bujálkodásunkról.

BÖZSI: Arról is beszélünk majd, de most nem arra gondoltam, hanem anyámra.

PISTA: Már egy hete csak a mamára gondolok...

BÖZSI: Ne szemtelenkedj, Pista, ne szemtelenkedj. Arról beszélek, hogy te szúrta le először anyámat.

PISTA: Mi tagadás, először igen, de utoljára Terka.

TERKA: Tévedsz. Már nem.

PISTA: Mi az, hogy már nem?

TERKA: Úgy, hogy én másodszor döftem, de már volt egy harmadik döfés is.

PISTA: Micsoda?

TERKA: Úgy, ahogy mondom. Le lett szúrva harmadszor is.

PISTA: Ki volt az?

TERKA: Kettőt találhatsz. *(Fejével anyja felé bök.)*

PISTA: Tiszta vágóhíd az egész.

BÖZSI: Na, ezt hagyjuk. Nem tudom ki kezdte? *(Elgondolkodik.)* Milyen megoldásról beszéltél az előbb?

PISTA: Így már mindegy, nem mi vagyunk az elkövetők. Oldja meg az, aki utoljára leszúrta. Mi már tiszták vagyunk.

BÖZSI: Tiszták ám, a keresztanyád térde kalácsa. Most vagytok csak igazán bajban.

PISTA: Miért is?

BÖZSI: Gondolkozz! Bár az úgy látom, nehezedre megy. Ki kezdte, mi?

TERKA: Nehogy összevesszetek már itt nekem.

BÖZSI: Arra most nincs idő. Apád már kitalálta, hogy mi legyen a nagyival, csak a Dömének kellene eltűnnie a képből.

TERKA: Itt a csendőr is?

BÖZSI: A baj nem jár egyedül.

PISTA: Ebből hogy jövünk ki?

BÖZSI: Hát, én pillanatnyilag semmit nem értek az egészségből, de majd megoldódik valahogy.

PISTA: *(Kihúzza a kést Teri mamából.)* Ennek jobb helye van itt az asztalon. Jé, ez nem vérzik. Nahát! Sőt, Egyik seb sem. *(Mindhárman körbeállják a hullát.)*

JÓSKA: *(Bejön.)* Mi ez a nagyvizit? Nem láttatok még hullát?

BÖZSI: Döme hol van?

JÓSKA: Beült a budira. Megemelte magát.

BÖZSI: Papír van?

JÓSKA: Majd megoldja. *(Nézi őket.)* Tán életet akartok lehelni belé?

PISTA: Akar a fene. Jó nekünk így is.

JÓSKA: Nem tudom, melyiketek volt, de jól tette, az biztos.

BÖZSI: Mindegy, hogy ki volt. El kell tüntetni, de gyorsan, mert előbb-utóbb baj lesz belőle.

JÓSKA: Mi ez a sietség? Csak nem te vagy a galád merénylő, Bözsi?

BÖZSI: Nem mindegy. Te örülsz neki a legjobban, ha nem tévedek.

JÓSKA: Ez igaz.

BÖZSI: Meg a Panni.

JÓSKA: Anyád!

BÖZSI: Hagyd anyámat.

TERKA: Nem tudom, miről beszéltek itt, de most nem ez a legfontosabb, azt gondolom.

JÓSKA: Valóban. A lényeg, a mama meg van halva. Ettől jobb ma nem is történhetett volna.

TERI MAMA: *(Lassan eszmél.)* Ez egy fertő... Itt bűzlik mindenki...

JÓSKA: Feküdjön vissza, mama!

TERI MAMA: Itt mindenki a halálomat akarja...

JÓSKA: Ezt jól gondolja.

TERI MAMA: Mocsok vagytok mindnyájan...

JÓSKA: Mocsok itt maga is, a legmocskosabb.

TERI MAMA: És gyilkosok vagytok mind...

JÓSKA: Én még nem. *(Fogja a kést és belevágja Teri mama púpjába.)* Most már igen.

BÖZSI: Mit csináltál, Jóska?

JÓSKA: Hát, ahogy elnézem, csináltam a szitán még egy lyukat.

TERKA: Ebből hogy jövünk ki?

PISTA: Na, jöjjenek csak, ahogy akarnak. *(Menni készül.)*

BÖZSI: Állj meg, Pista, te, mert te indítottad el ezt az egész kalamajkát. Neked is itt a helyed.

JÓSKA: A Pista?

7. jelenet

DÖME: *(Bejön.)* Nem volt papír.

BÖZSI: *(Gyorsan rádobja a pokrócot Teri mamára.)* Nem?

JÓSKA: Tán olvasni akartál?

DÖME: Ott legalább ráér az ember.

JÓSKA: De meg tudtad oldani?

DÖME: Erről inkább ne beszéljünk. Teri mama még mindig piheg. Nagy kurafi vagy te, Jóska, nagy kurafi.

JÓSKA: Igyekszik az ember.

BÖZSI: *(Jóskához.)* Már ez is tudja?

JÓSKA: Tudja, de nem azt.

BÖZSI: Tán más is volt?

JÓSKA: Hagyjál már, Bözsi. Jössz nekem itt a hülyeségekkel. Majd megbeszéljük, ha Döme elment. Mert már indulni készül, úgy látom.

DÖME: Ráérek Jóska, hiszen csak most kezdtem a szolgálatot, mint már mondtam. *(Leül Teri mama mellé.)* Szeretném megvárni, amíg Teri mama magához tér.

JÓSKA: Nem kellene. Már úgy gondolom, hogy nem érdemes, mert eltarthat délutánig is.

DÖME: Azt azért nem tudom megvárni.

JÓSKA: Még szerencse... Még szerencse, hogy ilyen édesen pihen, s nem zavar senkit.

BÖZSI: Miről beszélsz?

JÓSKA: Majd elmondom. Ne aggódj, kezelem a helyzetet.

DÖME: Még ha csak a helyzetet kezelnéd.

BÖZSI: Mit mond?

JÓSKA: Beszél össze-vissza.

DÖME: Jóska, ez hivatalos személy sértegetése. Ez miatt még megütheted a bokád.

JÓSKA: Maradj már, Bözsi! Bocsáss meg, Döme, az asszony kihozza belőlem az állatot.

BÖZSI: Anyád!

JÓSKA: A tied!

DÖME: Milyen szépen beszéltek egymással, irigyellek benneteket.

BÖZSI: Tiszta idegben vagyok, Döme.

DÖME: Holnapra elmúlik. Mint ahogy Teri mama is felébred. (*Megfogja Teri mama vállát, a pokróc lecsúszik.*) Ez meg mi az isten? (*A háziak mindannyian szép lassan hátat fordítanak.*) Na, kérdeztem, ez meg mi az isten? (*Szép lassan visszafordulnak.*) Hát itt bűncselekmény történt. Senki sem hagyhatja el a szobát.

BÖZSI: Ez a konyha.

DÖME: Az most teljesen mindegy. Ki tette, ki vele!

JÓSKA: Én voltam.

DÖME: És miért, ha szabad tudnom?

JÓSKA: Az volt a baj, hogy magához tért.

DÖME: Micsoda?

JÓSKA: Hát ez az, ezt kérdem én is.

BÖZSI: Én voltam a harmadik.

DÖME, JÓSKA: Micsoda?

BÖZSI: A harmadik, aki szúrta.

DÖME: Azt hiszem, ez így nekem túl gyors.

BÖZSI: (*Lassan mondja.*) Én voltam a harmadik, aki leszúrta a mamát.

DÖME: Na, jó, fogyatékos azért nem vagyok. Mi az, hogy a harmadik?

TERKA: Úgy, hogy én voltam a második, aki szúrta.

DÖME, JÓSKA: Micsoda?

DÖME: Most tréfálnak velem?

BÖZSI: Tréfának azért durva volna, nem?

DÖME: Tehát, a második. Akkor kellett lennie egy elsőnek is. Ki volt az?

PISTA: Kizárásos alapon, csak én lehetek.

JÓSKA: Te? Miért?

PISTA: Miért ne. De leszögezem rögtön az elején, nekem feléledt.

TERKA: Nekem is.

BÖZSI: Sőt, nekem is.

JÓSKA: Most rám veritek az egészset. De ha nincs első, nincs utolsó sem.

PISTA: Gazdám, hát én vigyem el a balhét?

JÓSKA: Inkább te, mint én.

PISTA: Köszönöm, igazán kedves.

JÓSKA: Nincs mit. De mit vétett neked az öregasszony?

DÖME: Erre én is kíváncsi lennék.

PISTA: Az a helyzet... bántotta Terka kisasszonyt.

JÓSKA: A Terkát?

PISTA: Őt. Nem hagyhattam.

JÓSKA: Mi közöd neked a Terkához? Nem hallod, mit kérdeztem! Mi közöd a Terkához?

TERI MAMA: (*Lassan éled.*) Sok, nagyon is sok.

JÓSKA: Mama, ne szóljon bele! (*Eszmél.*) Feléledt, nekem is feléledt.

DÖME: Mi történik itt?

TERI MAMA: Itt? A legvadabb dolgok, nekem elhiheti.

DÖME: Hát, akkor nincs semmi baj.

TERI MAMA: Dehogyan nincs, most van csak igazán. Gyilkosokkal vagyok körbevéve, és bujálkodókkal. Segítsen, Döme, segítsen!

JÓSKA: Bujálkodókkal? Kire gondol?

TERI MAMA: Mindenkire.

JÓSKA: Én és Bözsi még rendben van, de Terka és Pista...*(Leesik neki.)* Terka és Pista!

TERI MAMA: Ugye, nem kellett nekem elmondani, rájött magától is.

TERKA: Hát, a rájött magától kifejezés kicsit erős, azt hiszem.

JÓSKA: Terka! Pista! Megörültetek!

DÖME: Azt gondolom, az elkövetkező veszekedésre nekem nincs szükségem. A mama is feléledt, úgyhogy elköszönök.

TERI MAMA: Itt hagyna ezekkel! Ne hagyjon itt! Ezek gyilkolnak újra. És újra. Ezeknek a házam kell. Nem, nem adom oda nekik. Döme, vigyen el a jegyzőhöz, én magára íratom a házat. Legyen inkább a magáé, mint ezeké a gyilkosoké.

DÖME: Nem úgy megy az, Teri mama.

TERI MAMA: Dehogyan nem. Tudom a törvényt. És a jegyző is tudja.

DÖME: Kisemmizné a lányát?

TERI MAMA: Ki-e? Mint a pinty, úgy.

BÖZSI: De anyám.

TERI MAMA: Ne anyázz, te, szemérmetlen.

JÓSKA: Jól gondolja meg, anyuka.

TERI MAMA: Anyuka? Most mondod ezt először, te, kurafi. Eddig sem becsültél, ezután sem fogsz.

TERKA: De mama.

TERI MAMA: Terka, te még vihetted volna valamire, de sajnos rossz úton indultál el, s az útítársaid sem jó emberek. Döntöttem. Gebedjete meg! *(Elindul.)* Nem jön, Döme?

DÖME: Hova?

TERI MAMA: A jegyzőhöz. Mert én odamegyek, az biztos.

DÖME: Hát, úgy gondolom, én itt végeztem. Menjünk akkor a jegyzőhöz, Teri mama.

TERI MAMA: A soha viszont nem látásra! Szemetek! *(Kimegy Dömével.)*

8. jelenet

JÓSKA: Jól itt hagytak.

BÖZSI: Itt. Mi lesz most?

JÓSKA: Azt nem tudom, de a Pistát elcsapjuk a háztól először is.

PISTA: Milyen háztól? Földönfutó lett maga is, mint én, ha jól emlékszem.

TERKA: Sőt, mindannyian földönfutók lettünk.

JÓSKA: Ezt jól elintézte az öregasszony. Miért kellett ennek a Dömének erre járnia? Már rég elástam volna kint a határban, azt nem lenne semmi baj. Mennyi galibát tud okozni egy csendőr. *(Rázza a fejét. Egy lövés dörren kint.)* Ez mi volt?

PISTA: A csendőr úr nyilván elküldte a másvilágra a nyanyát, azt hiszem.

BÖZSI: Gondolod?

PISTA: Mi lenne más? Löttek. Nem? Azt meg csak a csendőr tud.

TERKA: Megölte a nagyit!

JÓSKA: Na, ne érzélgősködj nekem, mert még elhiszem.

TERKA: De mégis csak a nagyit!

Kéri Ferenc: Ganédomb

BÖZSI: De miért lőtte le?

PISTA: Biztos róla is tudott egy-két dolgot, s hogy hosszabb a nyelve, mint az esze, azért.

DÖME: *(Bejön.)* Jöjjenek gyorsan! Teri mama összeesett, és vérben hörög, mint egy disznó.

JÓSKA: *(Indulnának, de Jóska leinti őket. Nagy nyugodtsággal.)* Hát, barátom, azt hiszem, innen ez már a te bajod. Nem nekem kell a golyóimmal elszámolni, hanem neked. Az meg nehéz lesz, úgy gondolom. Idejöttél a ganédomb miatt, s most neked ér nyakadig a gané. Légy szíves, ne zavarj gyászunkban!

DÖME: De még meg sem halt.

JÓSKA: Várjuk ki a végét. Ami késik, nem múlik. *(A háziak leülnek az asztalhoz. Döme meredtem áll. A többiekhez.)* Imádkozzunk. *(Összekulcsolják kezüket.)*

Függöny.